

Szer
ki
SCHV.
köny
hová r
mi ré
ménye
zetés
i

Ké

tatta
atyái!

I. évfolyam.

Zenta, 1888. április hó 15-én.

16. szám.

HETILAP.

A ZENTAI JÁRÁS ÉS KÖRNYÉKÉNEK
KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
SCHVARCZ SÁNDOR
könyvkereskedése,
hová úgy a lap szelle-
mi részét illető közle-
mények, mint az előfi-
zetések és hirdetések
is küldendők.

Kéziratok vissza
nem adatnak.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 2 frt.
Fél évre . . . 1 frt.

Hirdetési díjak:
Egész oldal 8 frt.
Fél " " 4 frt 50
Negyed " " 2 frt 50
Bélyegdíj 30 kr.
Többesrét hirdetésnél
megfelelő engedmény.

Nyilttér petit
sora 10 kr.

Ipartestületünk.

Zenta, 1888. ápril 14-én.

A zentai ipartestület ma, azaz 15-én délután fogja tartani választó gyűlését a nagyvendéglő dísztermében. — Mint hallatszik a gyűlés lezajlása érdekes lesz.

Majdnem azt mondhatnók, hogy Zentán nem is létezik már ipartestület, mert elnöke lemondott, al-elnöke a becsületes R. M. ur, mint hírlik ma fog lemondani, pénztárnoka otthagya, mint szent Pál az oláhokat. Jegyzőjéről, kinek épen a falu eszének kellene lennie, tisztársai azt állítják, hogy akár szellemi képzettségileg, akár szorgalmát tekintve, ily fontos állás betöltésére képtelen, és sokan arra törekeshnek, hogy az iparosok ily tisztí állása más képzettségűvel töltsék be.

Azt mondják, hogy a jelenlegi jegyző basáskodni is szeret és ez okozta a leköszönéseket. Minő jogon?

Az ipartestületi szabályrendelet azt mondja, hogy a jegyző az ipartestületi jegyzőkönyveket vezeti. — Jogról tehát és rendelkezésről itt szó sem lehet. Arra való a 22 tagú előjáróság és a jogi tanácsos, annak joga megítélni, kiket lehet az ipartestületbe felvenni, nem pedig egy a műveltség nagyon közönséges fokán álló jegyzőnek.

Ugyan kik a mai bajoknak okozói? Maguk az ipartestület tagjai. Voltak képzettségű jegyzőjelöltek, de azok nem tetszettek, mert a pártoskodás átkos férge rágódik ipartestületünk keblén is.

Az embernek elszomorodik a lelke, ha látja a viasz állapotokat, melyek társadalmi életünk me-

zején ölnyi magasságu életlő dudává felburjánzottak.

Uraim! ez nem mehet így. Az ipartestületi és iparhatósági intézmény nem tréfa, száz és száz iparos társunknak egész boldogsága, családjának betevő falatja függ tőle. Ki vállalja magára önök között egy elbizakodott, de képtelennek bizonyult notárius baklövésének következményeiért a felelősséget.

Gondolják meg az iparos urak, miszerint saját érdekek forog az előjáróság helyes megválasztásánál kockán, s amint vetik ágyukat, úgy fognak aludni. —

Nem akarunk tanácsot adni, ahhoz jogunk sincs, de mégis egész érdeklődő tisztelettel kérjük: gondolják meg a mai napi választás jövődö következményeinek lehetőségeit. — Kiki saját szerencséjének kovácsa.

Ezt gondolják meg iparosaink, midőn a választási urnához lépnek. Magoknak választanak.

Kasszandra.

Tisztelt szerkesztő ur!

A zentai 1848/49-iki honvéd-egylet elagott, teljesen munkaképtelen tagjai, valamint a honvédek agg s munkaképtelen özvegyei segélyezése céljából f. hó 7-én rendezett hangverseny jövedelmei- és kiadásairól amidőn röviden és csak összeleteiben kimutatom, hogy az összes bevétel a felülfizetésekkel és adományokkal együtt 91 frt 47 krt, az összes kiadás pedig 71 frt 38 krt és így a maradék csak 20 frt 09 krt tesz ki, van szerencsém egyidejűleg a szives adakozó, illetve felülfizető urak és urnők neveit felülfizetéseik mennyiségével együtt nyilvános nyugtázásképen legittent közölni, u.m.

Adakoztak: Matkovits József ur és Szekfü György 5—5 frt., Sztrilich Gyula ur, családja és Mikosevits József ur 3—3 frtot, Zsarkó József ur 2 frtot, Wuits Sándor, Deutsch

Csak a legjobbat szoktak hámszámú!

ik,
ssel
k
oe!

Lajos, Mester Lajos, Szűcs Lajos, Boromíza János, Vida Sándor urak, özv. Gráf Gusztávné urnő és N. N. ur 1—1 frtot.
 Felülfizettek: Hadzsits József, Horovitz Lipót, Barkóczy Izsó, Dudás István, Huszágh Nándor, Szlávnity Krszta és Polákovits N. urak 1—1 frtot. Keresztury Gyula ur 80 krt. Lantos István ur 67 krt. Flesch Ignác és Ormos Kálmán urak 60—60 kr. Dr. Freund Sándor, Weber Károly és Branovacsy Csedomily urak 50—50 krt. Mihályi Vincze Rácz István bir. végr., Nagy János, Szilvási Pál és Körösi Ferencz urak 40—40 krt. Lantos Ferencz ur és ifj. Szabó Istvánné urnő 20—20 krt. Összesen 39 frt 57 kr.

Mely jótékonyágaikért fogadják a szeretett haza szabadságáért küzdők s most nélkülözésekkel küzdő agg honvédek halálját.

Hozzá járultak még a jótékonyezélhoz:

1. Schambach Emil vendéglős ur azzal, hogy az üvegtermet nemcsak díj nélkül engedte át, hanem azt sajátjából ki is világította, továbbá:

2. Tollinger Róbert jóhírnevű gordonka művész ur, aki testi szervezetének sajnálatos hiánya mellett is egészsége kockáztatásával Kikindáról Zentára elfáradott, hogy a nemes szándékot minél inkább sikerre juttathassa és aki kis böngője hatalmas kezelése által virtuozsi játékával a jelenlevőknek valóban meglepő műélvezetet nyújtott.

3. A zentai dalkör, melynek közreműködött tagjai hetek óta fáradhatlanul elkészülve a kitűzött 3 műdarabot nemcsak szépen egybeolvadó helyes intonálással s az ütenyek pontos betartásával, hanem igazi lelkesültséggel énekeltek el.

4. Barkóczy Izsó ur, aki Tollinger R. ur játékát zongorán teljesen szakavatott ügyességgel és finomsággal kísérte.

5. Lichtenstein Ferencz egyleti alelnök ur, aki Castellar Emil művéből a legnagyobb betanulási türelmet is próbára tevő elbeszélését meglepően adta elő, végül

6. Ifj. Sternberg Ernő ur, aki Tóth Kálmán „Előrecimű költeményét igazi honfiai hévvel szavaltta el.

Fogadják mindezen urak a nemes cél érdekében és a szegény agg honvédek nevében meleg köszönetem nyilvánítását. —

Ez alkalommal még kedves kötelességemnek tartom közzé tenni, hogy a hangversenyt megelőző napon igénytelen hajlékban estélyre nálam egybegyűlt vendégeim a szent haza jogainak védelmére életüket áldozott zentai honvédek segélyezésére összesen 20 frtot adakoztak, mely által mégis lehetővé vált, hogy a különben elhibázott rendezés folytán rendkívül magasra rugott kiadásoknál fogva eredményezett csekély tiszta jövedelem megkészszeresztetvén a szegény honvédek mégis némi segélyben részesíthetnek.

Kérem e közleménynek lapjába leendő felvételét.

Zentán, 1888. évi april hó 13-án tisztelettel

Szekfű György

a zentai 18⁴⁸/₄₉ honvéd-egylet pénztárosa.

Nyilvános köszönet.

Alólírott kedves kötelességének ismeri itt, a nyilvánosság terén is hálás köszönetet mondani Klenóczky Pálné asszony-, ugy Jávorszky Gábor, Lövey Károly, Sik Frigyes, Pivovarczik János, Konez István és Klenóczky Pál uraknak, kik a közs. népiskola torna-tanulói részére — minden díj nélkül — egy nemzeti színű zászlót összeállítani, illetve egy igen esinos és erős dobót készíteni oly szivesek voltak.

Zenta, 1888. aprilis 12.

Harsányi János
 közs. torna-tanító.

Helyi és vidéki hírek.

Meghívás. A zentai ipartestület által folyó 1888 évi april 15-én azaz ma d. u. 3 órakor a nagyvendéglő dísztermében az alábbi tárgyakban tartandó közgyűlésre, melyre mindazon adófizető iparosok kik Zenta város területen 3 év

A HETI LAP TÁRCZÁJA.

A véres árny.

— Elbeszélés. —

Irta: Porzolt Kálmán.

— Megtiltom önnek, hogy férjemről ily hangon beszéljen! —

— Az istenért! bájos Elza! még csakugyan elhiszem, hogy komolyan haragszik, ha úgy összehuzza szemöldjeit.

— És talán nem volna rá okom?

— Ugyan miért? Hogy felnyitom szemecskéit és férjét a maga unalmas valóságában bemutatnom?

— Ön férjemnek csak az árnyoldalait akarja ismerni.

— Hát tehetek én róla, ha nincsenek „fényes oldalai”?

— De uram ez már mégis sok! férjemről így beszélni!

— Hát talán jobban tetszenék Nagysádnak, ha az aljas házi barátok szokott modorát követném én is s férje legjobb barátjának, sőt bálmulójának mutatva magamat, igyekezném őt minden áron megcsalni Nagysáddal? Nem őszintébb az én fellépésem?

— No őszintének talán nagyon őszinte.

— Olyan okos asszonynyal, mint a szép Elza, másként

nem tehettem, hiszen bármikép takargattam volna, ugyis csak kitalálja ezéomat.

— Micsoda? Czeljút? Hát Vértes Ernő urnak czelja is van? Ugyan mondja csak, mi a czelja?

— Egyelőre csak annyi, hogy Kőszeghy Elza ő Nagysága által holnap estére meghívassam magamat vacsorára.

— Ah milyen ügyes!

— Talán azt gondolja Nagysád, hogy elérhetetlen célt tűztem ki magam elé.

— Meglehet.

— Pedig engem még nem tanítottak meg a nők a lemondásra.

— Ezért az önhitt nyilatkozatáért csakugyan megérdemli, hogy ne érje czeljút.

— No de ha szépen kérem.

— Mit gondol hiszen a férjemnek gyűlése lesz, vacsorára tehát nem lesz itthon.

— Épen azért.

— Maga igazán kezd szemtelen lenni.

— Talán fél?

— Magától? No még csak az kellene! Már most csak azért is jöjjon el holnap.

— Sietek megköszönni, nehogy még vissza vonja.

Szer
ki
SCHV
köny
hová v
mi ré
ménye
zetés
i

Ké

tatta
atyáit

óta laknak s iparágukat ugyanazon idő óta folytatják. — mint szavazattal bírók — tisztelettel meghívhatnak. Tárgyak: 1.) A leköszönt ipartestületi elnök és pénztárnok helyébe új elnök és pénztárnok választása. 2.) Az ipartestületi jegyző fizetésének meg állapítása. 3.) Netáni egyéb indítványok. 4.) jegyzőkönyvi hitelesítők kiküldetése. Zentán 1888. ápril 7. Kenyeres Sándor s. k. jegyző. Radovánovits Miklos s. k. elnök.

[†] Lukásevits Milivoj, Lukásevits Ignác, tkpénztári igazgató úrnak egyetlen gyermekét f. hó 21-én kísértük ki csendes, örök otthonába, a temetőbe. A 31 évet számlált ifju hosszas és kínos szenvedés után szakadt el kedvesei köréből. Szerető nagyanyát, gondos s hű apát, gyengéd rokonokat, a jóbarátoknak és kedves ismerősöknek nagy számát hagyta itt a megboldogult, kire mindannyian szeretettel gondoltak, mert egész élete, maga a szelidség és jóság példányképe volt. Nyugodjék békével!

(†) Hírelt, hogy a halvégettől sujtott Salamonné Zsarkó Szilárdka holttestét Titel tájékán végre kifogták a vízből. Mint értesültünk, e hír nem igaz, a mi legszomorítóbb magára a megtört családra.

+ **Rakpartunk** rég volt oly élénk s hajókkal megrakott, mint jelenben. A mult napok egyikén nem kevesebb, mint 12 gőzhajó volt a kikötőben. A rendes, tiszai menetű gőzösök ugyanis nem bírnak a nagy víz miatt a hid alatt elmenni s ezért itt kénytelenek vesztegelni. A személyforgalmat most az aldunáról hozott négykerekű, lapos hajócskák közvetítik.

— **Tiszánk** elérte az 1881. évi legmagasb vízállást. E rossz hír mellett csak az hat megnyugtatólag, hogy városi hatóságunk ébersége s kitartó buzgalma mindent elkövet, mikép a felduzzadt árfolyam határainkon belől pusztulást ne okozhasson.

— De vissza is vonom, ha holnap is folyton olyan unalmas tárgyról fecseg mint ma.

— Jól van ígérem, hogy a férjéről egy szót sem fogok szólni.

— Javíthatatlan!

— Ez utolsó szót már csak a küszöbről mondotta.

— Vértess hosszan kezet csókolt Elzának, aztán lesietett a lépcsőn.

Elza még egyszer utána kiáltott:

— Mit rendeljek holnapra?

— Bármit csak kaviár legyen közte.

— Mikor Elza egyedül maradt, megállott a tükör előtt végig mérte gyönyörű természetét s aztán felsóhajtott!

— Már egy hete nem csókolt meg . . .

Ledől a kanapéra s kerekded tagjait végig nyújtóztatva, szeméit félig lehunyva mintegy félálomban újra elsőhajtotta: már egy hete . . .

Másnap Kőszeghy László professor ur későn jött haza, de mégis korán.

Feleségénél nem akart alkalmatlankodni, midőn azonban ajtaja előtt elment, beszédet hallott onnan, önkénytelenül is megállt.

— Ah, mit tett ön velem?

* **Hymen.** Szabó Sándor ur helybelyi kereskedő f. hó 18-án vezeti oltárhoz Straub János csókai uradalmi gazdaszt kedves leányát Antóniát. Boldogság övezze kötendő frigyüket.

— **Meghívás.** F. é. ápril hó 22-én délutáni 3 órakor az „Eugen herceg szálloda üvegtermében az iparos segédek „Önszegélyző- és önképző egylete“ alakuló gyűlést tart, melyre az összes iparos segédek meghívhatnak. Tárgyak: 1. A módosított alapszabályoknak a kijelölő bizottság részéről leendő előterjesztése. 2. Ugyanannak előterjesztése a tisztviselő-, kezelő bizottsági- és beteglátogató tagok megválasztása tárgyában. 3. Egyleti orvos választás és tiszteletdíjának megállapítása. 4. A szolga fizetésének meghatározása. 5. Az ipartestületi békéltető bizottságba három tag választása a segédek köréből. Zenta, 1888. évi ápril hó 12-én. Wuits Sándor s. k. iparbiztos, mint elnök.

* **Rendőrségünk** figyelmét a vízhordó szamarasok ama visszás eljárására hívjuk fel, mely szerint az illetők folytonosan a gyalog-járdán szállítják tova rakodmányaikat, úgy hogy a jövő-menő közönséget vagy a falhoz szorítják, vagy a sárba kényszerítik ki.

(Egész hajó bor-rakodmány van az alsó szabad kikötőben, Szegedre készültek a teherrel tolnamegyei atyáinkiai, de a hid alatt nem bírta a gőzhajó átvinni s így ittrekedtek. A megiható ujbort 10—12 krért vesztegetik.

— **O-kanizsai** levelezőnk írja, hogy ott, a rendőrség egy kutban, egy feloszlásnak indult s körülbelől egy évesnek látszó gyermek hullájára akadt. A vizsgálat fogja kideríteni, vajjon a kised halála vigyázatlanságból-e, vagy pedig valamely bűnös kéz okozta esetből történt legyen.

[] **Martonos** napok óta ember fölötti erővel küzd a Tisza hullámai ellen, mik a kicsiny községet megsemmisítés-

— Azt hiszem, hogy jót.
— Maga gonosz, hát a férjemmel?
— Hiszen nem szükséges az orrára kötni.
— De hátha meg tudja?

— Akkor se lenne nagy baj, az e fajta tudós emberek felse igen veszik.
— De hátha még szeret?
— Ugyan ne is beszéljünk erről . . . Csókoljon meg mégegyszer . . .

— Maga telhetetlen, hiszen a férjem egész éven át se csókolt annyiszor a hányszor ön . . .
— Szegény asszonyka, jöjjön ide hadd vigasztalom.
— Ne bántson többé, férjem haza jöhetne s mit csinálnánk akkor?

— Hát párbajt vívnánk . . .
— Azt nem tesszük, szólott közbe egy harmadik hang.
— A bűnös pár ijedten tekintett az ajtó felé, melynek küszöbén állott a megesalt férj, sápadt arccal komoran, rémes nyugodtsággal.

— Uram — hebegett Vértess, de a férj közbeszólt.
— Hallgasson, itt nekem van beszédem és nem önnek.
Ön azt tette amit minden maga fajta férfi tenni szokott.

Vértessnek nem volt ideje a felett gondolkozni, hogy a férj e szavai reá nézve grombaságot, vagy bókot foglaltak

el fenyegetik. A munkálatokat Matkovits Lajos főszolgabíró személyesen vezeti, ki 81-ben egyszer már megmentette Martonost az árviztől. Hogy ez fog-e most is sikerülni, a jövő títka. —

** A fehér Othello. Egyik szállási gazdánk észrevette, hogy fiatal, csinos felesége a komára szivesebben tekintget, mint reá, hitese urára. Orvosi szerül gondolt valamit s meg is tette. Egyik vasárnap délután, a mint kedélyes beszélgetés között a tavaszi verőfény mellett a subán heverészték, gazd'uram hirtelen az asszonyhoz hajlott és — leharapta orrát. „Igy ni! — kiáltott fel a feltékeny ember egész megnyugodtan — most már pisloghatsz a komára, nem kellesz már senkinek, csak — nekem, mert lásd, én így is szeretlek. Most már nem lesz semmi baj!” — De bizony egy kis baj még is csak lesz, mert hát a dologba a törvény is bele-szólt. —

(-) Biztosítás árvizek és árvízkarok ellen. Tekintetbe véve az óriási károkat, melyeket az árvizek évenként, de különösen ez évben nálunk és más országokban is okoztak, minden szakszerű tanács, mely e károk elhárítására vagy kisebbítésére vonatkozik, figyelmet érdemel. Ezért figyelemreméltó Albrecht építészeti kormánytanácsosnak Posenben megjelent munkája is, melyben a szerző azt a kérdést igyekszik megfejteni, hogy miképen lehetne az árvizek által okozott károkat csökkenteni és kiegyenlíteni. A tanácsos első feltételnek azt tartja, hogy életveszélyes lakóházak építését árterületeken rendőrileg kellene megtiltani. Az építési engedélyeket csak a rendes és a legmagasabb vizállás megjelölése mellett legyen szabad kiadni, az árteres helyeken pedig a házakat úgy építsék, hogy a legmagasabb vizállásnál legalább 30 centiméterrel magasabbnak kell lenni. A gátépítésre vonatkozó törvényt oly módon kellene módosítani, hogy a költségek az árvíznek nagyon kitétt birtoktesteket a kö-

zség költségén körülgátolhassák s ily módon az árvízveszélyt az egész községtől elháríthassák. A víznek szabad folyását gátló akadályok elhárítandók s a víz tükre leszállítandó. Ezek volnának a főbb óvintézkedések. Ha ezek daczára bizonyos vidéket az árvíz elborítja, az így okozott károk kiegyenlítése végett a szerző elsősorban a biztosítást ajánlja a hollandi mintára. A biztosításnak kölcsönösnek kellene lenni megkülönböztetve a körülgátolt birtokokat azoktól, melyeknek védgátjaik nincsenek. A gátszakadások által okozott károk megtérítésére szerző az armentesítő társulatokat kívánja kötelezni, hogy a gátakat jobban építsék és azokra jobban felügyeljenek. Az armentesítő társulatok ily módon maguk is biztosító szövetkezetekké válnának s viszontbiztosítással igyekeznének a károktól menekülni. A gátakkal körül nem vett községekben maguk a községek kényszerítsék az árvízveszélynek kitétt birtokok tulajdonosait a biztosításra a mit a községek mindenestre tenni fognak, ha törvény kimondja, hogy az árvízkarokat magok tartoznak megtéríteni.

— A bő áldásról, melyben egy szegény sorsú házaspár a minapában várakozáson felül részesült — megáldatván ugyanis egyszerre 3 egészséges magzattal — múlt számaink egyikében mi is megemlékeztünk. Most halljuk, hogy a szülők a legmagasabb helyről, folyamodványok útján 15 aranyból álló ajándékot nyertek.

+ Magyar Gyulát a kit a sajtóbírósg hét hónapi államfogházra ítelt, sajtóügyi tárgyalás után, mint akkor megírtuk, azonnal átadták a kir. ügyészségnek. Időközben dr. Tompa Antal fővárosi ügyvéd, és Várkonyi Dezső, az Egyetértés dolgozótársa kezességét vállaltak Magyar Gyuláért, a kit a törvényszék ennélfogva szabadlábra helyezett. Magyar Gyula jogi képviselője, Eötvös Károly védenoze sajtóügyében benyújtotta a semmisségi panaszt.

+ T. olvasóink figyelmébe ajánljuk az I. magyar ált. biztosító társaság mérlegét, mely mai számunkban van hirdetve. A mérlegben kimutatott adatok oly kedvezők, hogy a t. biztosító közönség bizalommal fordulhat a társasághoz. A társaságnak zentai ügynöke Elek János ur a zentai általános takarékpénztár titkára.

— Uj aczéledő ajtók. Az ujkor legnépszerűbb találmányai közé tartoznak feltétlenül az aczéledő ajtók is. Egyik tulajdonságuk, hogy zajtalanul működnek, de facto arra is alkalmazható, hogy zajtalanul nagy reklam nélkül mindenütt meghonosodnak. A legszebb paloták, egyszerű mezei lakok, elegáns villák, indóházak, raktárak, örházak, színházak, gyárak és üzlethelyiségek mindannyian el vannak látva, vagy rövid idő múlva ily redőajtókkal láttatnak el. Hogy valamely tárgy általánosan s majdnem minden feldicsérés nélkül meghonosodik és közjóvá válik, egyszerűen azzal magyarázható meg, hogy e találmány azokhoz sorolandó, melyekben az az előtt létezettnek valóságos javításához szükséges minden feltétel bennfoglaltatik. Feltalálók és találmányok valóban bőven vannak. A szabadalmi irodák bárkinek, a ki szabadalmat óhajt és díjait lefizeti kieszközlik a kívánt privilegiumot, azt gondolván magukban: „Te szegény bolond!” ily haszontalan tárgyat szabadalmaztatsz és még fizetsz érte szabadalmi illetékeket. De a feltaláló, találmányát ép oly szemekkel nézi, mint egy anya, ki csúf gyermekét a világon a legszebbnek tartja. Csak ha találmánya már használatba került és kitűnik hogy gépe, melylyel például téstát akar készíteni, rántott levest főz, akkor oda minden illuzió. Más-ként van ez oly találmányoknál, a melyek tényleges érték-

e magukban. Közszeghy a hűtlen asszony felé fordulva folytatta szavait.

— Ugy-e bár én megesküdtem Önnek az oltár előtt, hogy önt boldoggá fogom tenni. Nos, — én ez esküvésemet meg is tartom. Ön megunta a férjét, jól van ez asszonyi szokás, ma napság a ferjek már megszokhatják. Ha szemrehányást tennék Önnek a történetek után, ez mit sem használna, legfelebb csak én válnék nevetségessé általa. Csak tegye ön azt, mi boldogságát okozza, én félre állok, megesküdtem, hogy boldoggá teszem, eskümnem állok, legyenek egymáséi.

A bűnösök egymásra néztek.

— Nem inditok válópert, ne gondolják, nevemre sokkal büszkébb vagyok, semhogy botránnyal szennyezzem be. Azt a módot választom, mely nekem is boldogságot fog szerezni . . .

Hangja reszketett, de mielőtt ellágyulhatott volna, elhagyta a szobát.

A meglepett pár még magához sem térhetett, midőn a férj szobájából egy lövés hangzott ki.

Rémülten szaladtak át a szobába s Elza velőtrázó sikoltással borult megcsalt férje — holttestére . . .

A férj félre állt, — de boldogok még sem lehettek: közöttük állt mindig a — véres árny.

Szer
ki
SCHV
köny
hová u
mi rés
ménye
zetés
i

Ké

tatta
atyáit

kel birnak. Ily találmányok nemcsak hogy igen czélszerűnek bizonyulnak, de gyakran azt is konstatálhatni, hogy a találmány oly czélokra is szolgál, a melyekre a feltaláló nem is gondolt. És ez így van az aczélredő-ajtóknál is! Eredetileg a feltaláló egy ajtót kívánt létesíteni, mely mintegy parancsszóra egy kis tartályban eltűnik. Azt lehetne gondolni, hogy mint az ember az uszást a békától, vagy a kormányrudat a halfarktól tanulta el, úgy a redőajtók feltalálója a csigát leste meg. A redő-ajtó is egész hosszában jön ki kis házából, hogy alig hihetni, miszerint lehetséges, hogy egy oly nagy tárgy ily kis helyen vol elhelyezve, melybe ismét gyorsan eltűnik, ha úgy akarjuk, mint a csiga. Ez egyszerű és csodálatos rendszer magában is elégséges volna a találmányt híressé tenni, de mint említettük, újabb előnyök, a melyekre a feltaláló nem gondolt még elősegítették ezt. Így például egy gyenge redőajtó, a hullámos lemez tulajdonságai folytán, melyből a redőajtó el lön készítve, a tűznek sokkal tovább ellentáll, mint a legvastagabb sima vasajtó. Egy további példa! Egyetlen betörő sem merészkedik egy redőajtó feltöréséhez fogni, inkább bajlódik bármely tömör vasajtóval, mert itt nyugodtan furhat és feszíthet, míg a redő-lécz legcsekélyebb érintése által oly lármát okoz, hogy azonnal elárultatik. És ha már a redő-ajtók előre nem látott előnyei oly nagyok és megbecsülhetetlenek, még inkább azon tulajdonságai, melyeket a feltaláló éles elmével kigondolt és előre számításba vett! A redőajtók ezen hasznos oldalai alig sorolhatók mind fel A redőajtók tartósabbak, egyszerűbbek, szebbek, olcsóbbak mint fa- vagy vashól való egyéb ajtók. Alig szükségnek tért, tehát nem foglalnak el helyet. Minden nagyságban elkészíthetők, tehát színházi függönyök és választó falakul is alkalmasak. Egy gyenge személy által is könnyen fel- és lezárhatók, s e czélra üzleteknél külön szolgára nincs szükség. A redőajtó oly egyszerű, hogy bárki minden szakértő nélkül felállíthatja. Szóval: a redőajtó oly találmány, mely tökéletes, melyről tehát teljes joggal mondható, hogy szegénynek és gazdagnak vagyis az egész világnak való, mert hasznos, jó és olcsó. Az ily aczél-redőajtók legjobb hírű gyárosa Robicsék Lipót (Bécs, II. Nestroy-Gasse 6) ki az ily redőajtókat teljesen felszerelve szállítja, hogy azokat nem szakértő is megerősítheti és használhatóvá teheti. E gyárból, mely az 1860-ik évben alapított, évenként sok ezer ily ajtó küldetik szét a szélrózsa minden irányában. Igen ajánlatos tehát mindenkinek, különösen pedig építő-vállalkozóknak, építészeknek, építőlakatosok és asztalosoknak e gyártmányt használni. Közelebbi felvilágosítást és árlistákat készséggel küld a fenti gyári czég.

— Egy kitűnő gyógyszer a dr. Popp J. G. udvari fogorvos által már évtizedek óta készített növényzappan, mely nemcsak mint pipereszappan, de mint gyógyszer is híres, a mennyiben a mellett, hogy a bőrt rendkívül finomítja, arról állandó használat mellett minden kiütést, foltot stb. eltávolít. Ára csekély: mindössze 30 kr. és minden gyógyszerertárban kapható.

]-[A rablóméhek távoltartása. Már évek óta keresem a módot, írja egy méhész, a melylyel méhesemet legsikeresebben óvhatnám meg a rablóméhek ellen. Üveglapok, bemázolás, zöld fenyőgalyak a röplyukak előtt mind jó szerek ugyan, de csak rövid időre, mert a rablók mindig visszatér-

nek. Legutóbb egy igen egyszerű szert próbáltam meg igen jó eredménnyel. Bádógból 3—4 hüvelyk hosszú kis csövet készítek, ezeket félig a köptbe dugom, úgy, hogy a másik fele kiálljon; méheim ezen a csövön küzdenek a rablók ellen s azokat rendszeren el is tűzik onnan.

— Nines már farsangi betegség. Feltalálták végre annak a gonosz bajnak az orvosságát, mely megrontja az emberiség legkapósabb örömeit. A megváltó szert egy angol orvos, Wathon Shmith fedezte fel Közép-Amerikában, hol koladivagy garudivagy gyanánt ismeretes. A koladivagy nemcsak a tivornyák gyöttrő emlékeit oszlatja el hanem e jeles tulajdonságok mellett van még egyéb érdeme is; ihatatlan vizet ihatóvá, romlott ételt ehetővé tesz. Egy kis pirulája a koladivagnak, a legnehezebb boros főnek is visszaadja könnyűségét, tisztaságát. Ez orvosságot már Nyugat-Afrikában az arabok is használják kiknek ivóképessége jóval nagyobb mint a bennszülötteké, mert ivás közben koladivagot rágnak, mely megóvja őket az alkohol kellemetlen hatásaitól. De azt is beszélik, hogy e csodás szer megutáltatja az emberrel legkedvesebb italát, de csak pár napra, a mi szintén nem megvetendő érdeme.

‡ Egyes fanemek termőágainak megújítása. Tudjuk, hogy bizonyos körtefajok, különösen a Doyenné d'hiver kultúrája elég nehéz s gyümölcsöt is nagy nehezen hoznak. Öt-hat éves cordon-tenyésztés után az ágak megrepedeznek, a gyümölcs megfoltosodik, mindinkább megromlik s élvezhetlenné válik. Michelin, a parisi nemzeti kertészeti társaság gyümölcsészeti előadó titkára e társaság legutóbbi ülésének egyikén sajtószerű észleletekről tett jelentést, melyeket nemrég Chamboucyban Jamet-nek szép gyümölcsösében tett. Meglepetve látta itt, hogy a Doyenné d'hiver és Diel vajkörtéje vén törzseinek is mily pompás erős hajtásaik vannak s meggyőződött arról, hogy ezeket Jamet különös nyesei rendszerének köszönheti, melyet röviden következőképen ismertet: A körtefűzér-fákon, melyek itt minden elképzelhető vízszintes alakban láthatók, Jamet úgy intézi a dolgot, hogy minden vezér- vagy főág alapjából egy-egy vízhajlás fakaljon, melynek növést vagy előmozdítja, vagy korlátozza, a szerint, a mint szükségesnek tartja. Ezeket a hajtásokat folyton úgy kezeli, hogy a fát a melyen kihajtottak, ki ne zsarolják; a fától is eltávolítja őket úgy, hogy egyenesen fűcskával előre kényszeríti. Midőn a főágak veszélyesen megrepedeznek, ezeket Jamet lassankint egészen eltávolítja s a vízhajtással pótolja az alapnál. A fa termőrészt ekképen megújítja a nélkül, hogy a törzset és a gyökereket fejlődésükben akadályozta volna. K. I.

Gabona piac.

A lefolyt héten az egyes gabna neműek a következő áron keltek; Buza 6 frt 50—60. — Árpa 5 frt 40—50. Kukorica 5 frt 40—50. — Zab 4-60—70 frtig. 100 kilogrammonként.

A személyszállító hajók menet rendje.

1888-ik évi márczius hó 30-tól további intézkedésig.

Szegedről Zimonyig minden vasárnap, és csütörtökön reggel 6 órakor. (Folyt. a 8-ik oldalon.)

1888

Első magyar általános biz

I. Tűz-, szállítmány- és jégbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Harminczadik évi zárszámla 1887. jan. 1-től dec. 31-ig.

BEVÉTELEK.

	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	
I. Tűzbiztosítás.				1886. évi nyereség-számla: maradvány				2202	60
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonása után	1878587	17			I. Tűzbiztosítás.				
Függőben maradt károk tartaléka	93912	03			Az 1886. évről áthozott készpénz díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül				
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	379294	05			1844661	89			
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	127159	67			458.574,983 frt 70 krnyi kötött biztosítások után, valamint a f. évben lejárt díjrészekből befolyt díjak 4.366.177,58				
Posta-bérek	49629	54			levonva: törlesztett díjak - - - 312.941,65				
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	284887	68			viszontbiztosítási díjak - - - 498.060,08				
Behajthatlan követelések leírása	2181	67			lejárt visszabiztosítási díjrészek - - - 717.592,45 1.528.594,18				
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	1795672	48	4611324	29	2837583	40			
II. Szállítmány biztosítás.				Az 1886. évben fennmaradt tartalék függőben volt károkért				119249	73
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	30043	86			II. Szállítvány-biztosítás.				
Függőben maradt károk tartaléka	11855	59			Az 1886. évről áthozott díjtartalék				
Szerzési költségek	12006	96			11561	78			
A szállítványbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	9424	61			18.304,789 frt 70 kr kötött biztosítások utáni díjak - - - 87.413,38				
A következő évek díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonásával	13732	16	77063	18	levonva: törlesztett díjak - - - 1.325,25				
III. Jégbiztosítás.				Az 1886. évben fennmaradt tartalék függőben volt károkért				8904	13
Viszontbiztosítások és törlések	308219	29			III. Jégbiztosítás.				
Kifizetett károk a viszontbiztosított rész levonásával	660169	84			39.632,277 frt 39 krnyi kötött biztosítások utáni díjak - - -				
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosítások utáni bevételek levonása után	205092	20	1174553	44	1199347		1199347		
Behajthatlan követelések leírása	1072	11	79203	14	IV. Egyéb bevételek.				
A társasági tartaléktőkének kamata			416925	74	Beváltott szelvények után, valamint egyéb kamatok az idegen pénzürtékek utáni árfolyam-vesztésig levonásával				
1887. évi nyereség			6359069	79	212902	93	274891	34	
					61988	41	6359069	79	

VAGYON.

Mérleg-számla 1887. december 31-én.

TEHER.

	frt	kr	frt	kr
Elhelyezett tőkepenz: az első hazai takarékpénztárnál, az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárnál, az orsz. központi takarékpénztárnál és m. k. állami kincstár pénztárjegyekben	1431000		Részvény-alaptőke: teljesen befizetett	
4.000.000 — m. kir. 5% os papíráradék á 79,60	3.184.000	frt — kr	2000 egész részvény á 1000 forint - 2.000.000, —	
375.000 Lira olasz alapítv. kötvények á 94 = 352.500 frank á 50,25	177.131	frt 25 kr	Részvény-alaptőke: teljesen befizetett	
Pesti Lloyd társ. kötvények és egyéb értékpapírok árfolyam szerint	424.226	frt 50 kr	2000 fél részvény á 500 frt - 1.000.000, —	
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	37.654	frt 65 kr	3000000	—
Leszámitolt és egyéb váltók	1210000		2059281	68*
A társaság hazai Budapestén	788703	44	Társasági tartaléktőke	
Különféle adószok:	420325	18	Tűzbiztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül - 1.795.672 frt 48 kr	
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknek	343802	59	Szállítvány-biztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül - 13.732 frt 16 kr	
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	71011	18	Tűzbiztosítási függő károk tartaléka - 93912 03	
Jégbiztosítási osztály folyó számlán			Szállítvány-biztosítási függő károk tartaléka - 11855 59	
Központi pénzkészlet			Dunaparti házadó tartaléka - 50334 77	
A következő években lejárt díjváltók és díjkötelezvények összege 11.011.991 frt 41 kr			Különféle hitelezők - 80188 52	
	8424233	91	Előbbi évekről eddig föl nem vett osztalékok - 1969 —	
			Első magyar ált. biztosító-társaság Lévy-alap - 64317 99	
			Tisztviselők nyugdíj-alapja - 475213 37	
			Életbiztosítási osztály folyó számlán - 360830 58	
			1888. évi nyereség - 416925 74	
			*) A tartaléktőke 1887. évi nyereségyből emelkedett - 2.140.959 frt 23 kr-ra	
			**) A díjtartalék az 1887. évi nyereségyből emelkedett - 1.850.243 frt 42 kr-ra	
	8424233	91	8424233	91

Szer
ki
SCHV
köny
hová u
mi rés
ményel
zetése
is
Ké
n

K
tatta
atyáit

os biztosító-társaság Budapesten.

II. Életbiztosítási üzlet.

KIFADÁSOK.

Huszonötödik évi zárszámla 1887 jan. 1-től dec 31-ig.

BEVÉTELEK.

	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr
Törlesztett kötvények díja	95571	85			A mult évből áthozott díjtartalék			11827607	52
Visszaváltott kötvényekért	222054	20			Befolyt díjak: ez évben kiállított köt-				
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	545508	94			vények után	243413	82		
Lejárt kiházasítási tőkékért	438996	49			az előbbeni években kiállít-				
Kiházasítási biztosításoknál haláleset					tott kötvények után	2091373	97		
következtében díjvisszatérítés	65349	32			a biztosított tőke emelésére				
Függőben levő károk tartaléka	143221	38			fordított nyeresemények	15178	43	2349966	22
Évjáradékokért	18274	95			Mult évi függőben volt károk tartaléka			109891	02
Viszontbiztosítási díjak	37802	75			Illetékek			44992	24
Bélyegokért	35118	24			Kamatjövdelem			617307	—
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok,									
uti- és egyéb költségek	87556	74							
Tiszti fizetések	49814	93							
Jövedelmi adóért	26104	36							
Orvosi díjakért	14373	33							
Szerzési és díjbehajtási költségek	143901	85							
Behajthatlan tartozások leírása	6110	22	1930059	55					
Díjtartalék az év végén			12617652	10					
1887. évi nyeresemény			492052	35					
			14949767	—				14949761	—

VAGYON.

Mérlegszámla 1887. december 31-én.

TEHER.

	frt	kr	frt	kr		frt	kr
Értékpapírok	11212802	60			Díjtartalék	12874990	39
ugyanis:					levonva a viszontbiztosítási díjtarta-		
4744400 frtnyi magyar földhitelintézeti 5 00-os zá-			4791844	—	lékot	257338	20
loglevelek 101 frtjával					Biztosági alap	208225	06
965000 frtnyi magyar földhitelint. 4 12 00-os zá-			960175	—	Kiházasítási tőkék nyereseménye	325594	94
loglevelek 99 12 frtjával					Függőben levő károk tartaléka	143221	38
35160 frtnyi magyar földhitelintézeti 5 00-os érez			43879	68	Díjleszállításokra vonatkozó nyeresemények tartaléka	1735	92
értékű záloglevelek 124 840 frtjával					Előre fizetett díjak az 1888—1889. évekre	1410	87
34500 frtnyi pesti magyar kereskedelmi bank 6 00-			35190	—	Föl nem vett nyeresemények 1886. évről	2	38
os záloglevelei 102 frtjával					Viszontbiztosító intézetek és mások követelése	62218	26
2142000 frtnyi magyar északkeleti vasúti 5 00-os			2977740	—	1887. évi nyeresemény	492052	35
ezüst-elsőbs. kötvények 97 frtjával							
555900 frtnyi Budapest fővárosi 5 00-os kölesön-			555900	—			
kötvények 100 frtjával							
Besztercezbánya-brezovai és piski-vajdahunyadi vas-			1198520	27			
úti els. kötvény							
Magyar kir. állampénztár-jegyek			1574000	—			
11757 Lire 50 c. olasz 5 00-os járadék és kamatai			5553	65			
1887-ben esed. kamat és elszám. pénzküldemény			139305	15			
Jelzálog-kölesönök			201546	68			
Kötvény-kölesönök			1478604	—			
Viszontbizt. kötvény-kölesönök			20162	30			
A központ tartozása folyó számlán			360830	58			
Vezér- és főügynökségek s mások tartozásai			318771	58			
			13762022	89			

Budapest, 1887. évi december hó 31-én.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G :

Fuchs Rudolf, Hajós József, Harkányi Frigyes, Lévay Henrik.

Igazgató-helyettesek: Ormody Vilmos, igazgató. Ullmann Károly Pál, aligazgató.

Pecz Vilmos, életbizt. osztályfőnök. Jeney Lajos, a közp. könyvezés főnöke. Kaczvinszky János, életbizt. könyvvivő.

főnti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes teteleit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Budapest, 1888. évi március hó 15-én.

A F E L Ü G Y E L Ő B I Z O T T S Á G :

Rudnyánszky Ferencz., Tornyai Schosberger Zsigmond., Sztányi Izidor.

Szegedről Tételig minden vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 6 órakor.
 Zentáról Zimonyig minden vasárnap és csütörtökön reggel 1/2 9 órakor.
 Zentáról Tételig minden vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 1/2 9 órakor.
 Zentáról Szegedig minden hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton reggel 1/2 10 órakor.

Az ügynökség.

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY.

	exp.	szem.	gyors.	onn.
Budapest indulás	5.38	8.—	2.28	9.15*
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	5.—
Szabadkáról indulás lefelé	8.59	1.46	6.18*	6.15
Csantavér érkezés	—	1.46	—	6.42*

	exp.	gyors.	vegy.	szem.
Csantavérről felfelé	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
" indulás	6.10	9.53	2.25	11.22
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem*
Szabadka indulás	5.45*	2.45
Baja érkezés	8.52	5.02
Baja indulás	6.50*	10.26
Szabadka érkezés	10.—*	12.49

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy.
Szabadka indulás	5.25*	2.40	6.40*
Zombor érkezés	8.05	3.7	9.27*
Eszék "	12.33	6.18	1.21*
Villány "	3.47	—	6.25
Villány indulás	—	szem. <th>vegy.</th>	vegy.
Eszék indulás	8.26	3.30	11.20*
Zombor	11.19	8.10*	6.53
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.19

HORGOS—SZABADKAI és HORGOS—SZEGEDI IRÁNY.

	szem.	v.	vegy.	v
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*	—
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	16.36*	—
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35	—
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.19	—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
 Schvarcz Sándor.

Arverési hirdetemény.

Közhirre teszem, hogy vb. Leuchter Miksa esődtömeggéhez tartozó házibutorok s egyéb ingóságok 1888. évi április hó 17-én, kedden d. e. 9. órakor vagyonbukott

lakásán (Zenta vidéki takarékpénztár házában) nyilvános árverésen el fognak adatni.
 Zenta, 1888. április 13-án.

Matkovits József
 esődtömeggondnok.

EGY HÁZ

szabad kézből eladó.

Alólirotnak az Arpád-utczában lévő (ezelőtt Heilbrum-féle ház) 343|c ö. i. számú háza legelőnyösebb feltételek mellett örök áron eladó, esetleg f. évi szt. György naptól egy vagy több évre haszonbérbe kiadó.

A megvenni, esetleg kibérelni szándékozók bővebb felvilágosításért sziveskedjenek alólirotthoz fordulni.

Zentán, 1888. márcz. 30.

Samu Mathild,
 háztulajdonos.

MINDENKI

1200 forintot biztosíthat magának évi jövedelmül törvényesen megengedett sorsjegyek eladása által részletfizetésre

Tudakozódások
FUCHS H. váltóházához BUDAPEST,
 Dorottya-utca 9. sz. a. intézendők.